

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203019
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719203019.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobkyne: D. H., T.. XX.X.XXXX, H. D. G. X, XXX XX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.071,73 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 02.07.2020, č. k. 18Csp/63/2019-140, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 1071,73 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.
II. Súd p r i z n á v a žalobkyňi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3,12 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1,3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobu o vydanie primeraného finančného zadostučinenia posúdil ako dôvodnú a opodstatnenú. V rozhodnutí Okresného súdu Poprad sp. zn. 9Csp/84/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/9/2018 súd konštatoval porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľky, a preto zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1071,73 eura a tiež určil neprijateľnosť zmluvných podmienok. Nakoľko žalobkyňa ako spotrebiteľka si úspešne uplatnila žalobou na súde právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve, ktoré bolo upravené v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, má právo na finančné zadostučinenie voči žalovanému, ktorý sa dopustil tohto konania a je zrejme, že došlo k porušeniu práv žalobkyne, v dôsledku čoho bol úver bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie považoval za primerané finančné zadostučinenie sumu vo výške 1071,73 eura ako formu prevencie voči žalovanému, aby naďalej nepoužíval tieto nekalé praktiky, pričom nejde o sumu, pri ktorej by hrozilo nebezpečenstvo obohacovania sa žalobkyne a zneužívania tohto prostriedku na ochranu spotrebiteľa. Jeho primeranosť súvisí so stavom právnej neistoty a so stresujúcimi okolnosťami, ktorým bola žalobkyňa vystavená, a preto uvedená suma, ktorá zodpovedá

istine, ktorú priznal súd prvej inštancie ako bezdôvodné obohatenie zo zmluvného vzťahu so žalobkyňou, je dostatočná a primeraná.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového konania (ďalej len „CSP“) a to tak, že priznal žalobkyňu ako úspešnej v konaní náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Namietal, že záver súdu prvej inštancie, ktorým odôvodňuje výšku priznaného finančného zadosťučinenia nemá oporu v žiadnom dôkaze, nebol tvrdý ani v žalobe a súčasne je v rozpore s námietkou žalovaného o rozsahu splatenia záväzkov žalobkyne, ktoré žalovaný uviedol vo vyjadrení k žalobe. Z napadaného rozsudku nevyplýva, že by sa súd vyjadrením žalovaného zaberá a ani v tom smere, aby zhodnotil to, že žalobkyňa nevyvrátila ani len to, čo od žalovaného čerpala. Z napadaného rozsudku nevyplývajú žiadne konkrétne skutkové závery, ktorými by sa preukazovali stresujúce okolnosti, nátlak a neistota. Odôvodnenie je v tomto smere všeobecné, nekonkretizované a nepreskúmateľné. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa požiadavku podľa § 220 ods. 2 CSP. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zamietol žalobu.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd sa najprv vypořiadal s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

8. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky, keď poukázal na stresujúce okolnosti uplatňovania si súdnej ochrany pred nekalými praktikami žalovaného a formu prevencie pred takými praktikami), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

10. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda

nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

11. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

12. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu, vydaného vo veci samej.

13. Vo veci sp. zn. 9Csp/84/2017 Okresného súdu Poprad sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplata sumy 1.071,73 eura s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Vo vzťahu k uplatnenému nároku mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 21.03.2018, č. k. 9Csp/84/2017-154 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.02.2019, č. k. 12Co/9/2018-192 nadobudol právoplatnosť dňa 12.05.2018 resp. 25.04.2019. Právoplatným ukončením konania vo veci 9Csp/84/2017 Okresného súdu Poprad bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 21.06.2019.

14. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku č.k. 9Csp/84/2017-154 zo dňa 21.03.2018 Okresného súdu Poprad, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným v rozpore so zákonom neobsahovala podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (údaj o konečnej splatnosti, určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny úrokov a iných poplatkov, nesprávne uvedená RPMN), obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky (Dohoda o poskytnutí služby v čl. 8, bod 8.1 úverovej zmluvy) a neprimeraný úrok vo výške 70,02 %. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie.

15. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy, ako aj na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 1.071,43 eur je adekvátna. Odvolací súd má za to, že takéto

finančné zadosťučinenie vo výške 1.071,43 eura vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Z rozsudku č.k. 9Csp/84/2017-154 zo dňa 21.03.2018 vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohacovania z navyše splatených súm žalovanému a to zo zmluvy o revolvingovom úvere v žalovanej sume 1.071,73 eura. Žalobkyňou v skutočnosti zaplatené sumy na úhradu dlhu boli vyššie ako suma poskytnutého úveru. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

16. V tejto súvislosti nie je relevantná odvolacia námietka žalovaného o tom, že na úverovej zmluve nie je zaplatená ani len istina úveru. Nepochybne sa jedná o samostatný nárok žalovaného voči žalobkyni, ktorý má právo si uplatniť na príslušnom orgáne, no v súvislosti s predmetom sporu túto námietku považuje odvolací súd irelevantnú.

17. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).